

főszerkesztője volt, aki mentő okokat találván, perújítást kért ebben az ügyben. Az ő utasítására Juhász Gyula még aznap vezércikket írt a lapban „*Tetemrehívás!*” címen és a cikk olyan nagy hatást keltett, hogy másnap az igazságügyminiszteriam telefonon rendelte el az állítólagos gyilkosság áldozatának azonnali exhumálását. Az exhumálásnál a holttesten semmiféle erőszak nyomait nem fedezték fel a törvényszéki orvosszakértők, megállapították, hogy a halott nem gyilkosság áldozata, ennek következtében az életfogytiglani fegyháza elittelt Mezeit azonnali szabadlábra helyezték.

A háború utolsó éveiben és a forradalmak alatt a *Délmagyarország* munkatársa volt, majd a *Szegedi Napló*-nál és a *Szeged* nél dolgozott. Mint újságíró, arról nevezetes, hogy a *leggyorsabban ír*, nem fizikai értelemben véve, hanem úgy, hogy néhány perc alatt bármely témát fel tud dolgozni a kívánt formában és ami a fő — jól.

Juhász Gyula verseit a Dugonics-nyomda adta ki először, 1907-ben. Egy-két év múlva a *Holnap* két kötetet jelent meg, 1914-ben az *Uj Versek*, 1917-ben a *Késő Szüret*, 1919-ben az *Ez az én vérem* és egy évre rá a *Nefejejs* jelent meg.

Külföldi antológiák számára sok versét fordították le és költői pályafutásához tartozik az is, hogy 1913-ban a *Dugonics-Társaság* és 1920-ban a *Petőfi-Társaság* tagjának választotta meg.

Szindarabokkal is voltak sikerei. *Atalanta* című, klasszikus tárgyú operettjét a vidéken mindenütt bemutatták, *Szép csöndesen* című darabját Nagyváradon adták, végül az *Egy óra sarcot* 1922-ben játszották Budapesten, az Apolló Színpadon.

Amikor mindezt elmondta nekem Juhász Gyula az Ipar-uca 13. alatti csendes, zsalugáteres lakásán, amikor ez a párszavas élet lepergett előttem, mint valami filmregény, akkor úgy éreztem, hogy Juhász Gyula több annál, amit a száraz adatok róla mondanak. Leke virágai hiányzanak innen, az őt kötet gyönyörű vers, amely az irodalomtörténet nagyjai közé emelte őt. De jövőbelátó, bogárfekete szemei itt világítanak mellettem, mint örök mécsesek és itt magaslik barna homloka, mint hitet és szeretetet intő büszke pajzs. És ez alatt a szomszéd szobában hófehér ruhákat teregetett egy asszony, egy szent asszony: Juhász Gyula anyja.

Pór Tibor.

A lausannei konferencia — egy sakkjátszma.

A lausannei békekonferencia megint kezd olyanná válni, mint volt az első és hasonlóit egy sakkjátszmaéhoz, mely Anglia és Franciaország között megy végbe, azzal a különbséggel, hogy most az angol parasztok a törökök, a franciák parasztjai pedig a görögök. Ez magyarázza a francia delegáció magatartását tegnap óta, amikor a görögök először kezdtek a törökök ellen ultimátummal fenyegetőzni. A görögöknek azt a javaslatát, melyet még régebben tettek, hogy semleges állam legyen a döntő bíró, a törökök eddig mindig visszautasították és most sem akartak róla hallani. Így állott a dolog, amikor a tárgyalásokat csütörtökig elhalasztották, mert a török delegáció tagjai itt is szigorúan megtartják a Bajram-ünnepet. Időközben sir Horace Rumbold azt a tervet pendítette meg Alexandris görög külügyminiszter előtt, hogy a görög-török jóvátétel ügyét bizák a népszövetségi tanács döntésére. Izmed bele fog menni ebbe az ajánlatba, miután a javaslat angol részről ered.

A *Daily Mail* lausannei levelezője írja, hogy az értekezlet a legutóbbi napokban lázas tevékenységet fejtett ki. Ugy látszik, hogy az értekezlet tagjai hitelt adnak azoknak a híreknek, hogy ha nem jutnak rövidesen megegyezésre a jóvátétel kérdésében, akkor a görögök a maricai vonalon megtámadják a törököket. Izmed pasa a lap tudósítójával folytatott beszélgetése során kijelentette, hogy a török közvélemény már megelégedte a sok huzavonát és a békeértekezlet sürgős befejezését követeli, akár békéről, akár háborúról szóljon a döntés.

A franciák Alexandretta környékén 70 repülőgépet összpontosítottak. Alexandretta és Alappó körül drótsövényeket építenek. Mindenütt lázas katonai előkészületek folynak.

Pincérek hajnali gyűlése.

(A Szeged tudósítójától.) Tegnap éjjel, záróra után, a hajnali három órai harangszó mellett kopított és kikönyökölt szmokingok feketétek a Munkásotthon felé vezető uton. Apró csoportok vonultak fel a pirkadásban és ment magányosan is néhány ember, érthetetlen szavakat mormolva maga elé, amiből csak annyit lehetett kienni, hogy valami borraalóról van szó. Ezek csak pincérek lehetnek, akik hajnali gyűlést tartják, hogy mindennapi kenyerüket kiharcolják a munkaadóktól.

A Munkásotthon nagytermében soha még ennyi pincér nem volt együtt, a szükség példásan összehozta és összetartásra tanította meg őket. Minden kávéház és vendéglő képviselve volt, csupa sápadt, kíváncsi arc fordul a vezetőség felé, ahonnan sorsa javulását várta. A gyűlést Kleits József elnök nyitotta meg és nagy lelkesedéssel nyilvánítja megelégedettségét, mert a pincérek ilyen nagy számban jelentek meg és tettek eleget kari köteleességeiknek. Most megmutatták, hogy a pincérség is tud összetartani, ha kell.

Weisz Dezső titkár veszi át a szót ezután és bejelenti, hogy a kávéosok és vendéglősök válasza megérkezett arra a levelükre, amelyben kollektív szerződések megkötését ajánlották a százalérendszer alapján. A vendéglősök és kávéosok válasza úgy hangzik, hogy ők nem hajlandók semmiféle kollektív szerződést kötni és semmiféle százalérendszerbe nem mennek. Ők méltányolják a pincérek helyzetét és nem zárkóznak el az elől, hogy ne javítsák a fizetésüket 50—60 százalékkal.

A sápadt arcokban égő szemek elkeseredett pillantásokat szögeztek bele a hajnali félhomályba. Bosszus megjegyzések röpködtek:

— *Mi az, kéremdssan, ha a háromezer koronából négyezeröttszázat csinálnak? Mit érünk vele?*

A lázadó hangulatot Barkóczy István, a budapesti pincérszervezet titkára csillapította le kissé.

Hírek

— **A Juhász-matiné.** Pünkösdi vasárnapján délelőtt 11 órakor kezdődik a Belvárosi Moziiban Juhász Gyula jubiláris ünnepsége, amelyen Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, Móra Ferenc és R. Élsy Emília szerepelnek a jubiláris költőn kívül. A rendkívüli sikerűnek ígérkező matiné jegyei a Tháliánál, a Szőlős-kölcsonknyvtárban és a Belvárosi Moziiban kaphatók.

— **Nagyatádi Szabó István Makón.** Nagyatádi Szabó István földmiveltügyi miniszter kedden reggel Makóra érkezett. Az állomáson a város hatósága ünnepélyesen fogadta. Délután részt vett a miniszter a gazdasági egyesület közgyűlésén és éjjel elutazott Makóról.

— **Bombamerénylet egy krakói cionista lap ellen.** Krakóban abban a házban, amelyben a *Novi Dziennik* című cionista lap szerkesztője van, tegnap este 9 órakor bombarobbanás történt. A lépcsőház összeomlott, a háztető megrokkant. Emberéletben nem esett kár. Egy éjjeli ór, aki éppen a lépcsőházban tartózkodott, könnyebb sérülést szenvedett. Rövid idő alatt ez a harmadik bombamerénylet a szerkesztőség ellen. A tettet még nem sikerült kinyomozni.

— **Érettségi vizsgálatok a városi gimnáziumban.** A városi gimnáziumban harminckilenc tanuló érettségizik ebben az esztendőben. Az írásbeli vizsgák ma kezdődtek meg és három napig tartanak, a szóbeli érettségi pedig május 11-én kezdődik és előreláthatólag hat napig fog tartani.

— **Törvényjavaslat a nyári időszámításról — Franciaországban.** A francia kamara minden ellenjavaslat elvetésével elfogadta a nyári időszámításra vonatkozó törvényjavaslatot.

— **Mikes püspök hazarepült Rómából.** Mikes János megyéspüspök, aki néhány nap előtt repülőgépen Rómába utazott, tegnap délután ugyancsak repülőgépen megérkezett Szombathelyre, ahol hívei közül sokan lelkes fogadtatásban részesítették.

Gobelinek és brokádok érkeztek a legszebb mintákban és vételkötelezettség nélkül megtekinthetők Mülhoffer Albert kárpitosnál, Bátya-u. 9. Telefon 10-14.

Nagyon örül, hogy összetartást lát, mert enélkül nem lehet semmit elérni. Budapesten is most fejeződött be a pincérek bérmozgalma. Ott is a százalérendszerért kérték egy memorandumban, de mielőtt még erőszakosabb lépésre került volna a sor, a főnökök olyan fizetést adtak a pincéreknél, amellyel egyelőre mindenki megelégedhet.

Barkóczy azt ajánlotta a szegedi pincéreknél, hogy egyelőre ők is álljanak el a százalérendszer bevezetésétől, de kérik ugyanazt a fizetést, amit Budapesten kapnak, bár Szegeden a borraaló jóval kevesebb, mint a fővárosban. Talán ez is az oka, hogy a szegedi pincérek annyira elkeseredettek, mert míg a pesti kávéházban 1000—1200 korona borraaló van, addig Szegeden legfeljebb 4—500 korona a jövedelem.

Mégis amellett van, hogy a vezetőség dolgozzon ki egy újabb memorandumot, amelyben a pesti fizetéseket kérik. Meg kell mutatni a főnököknek, hogy ők nem olyan tulkapóak, mint azt mindenki elhitetni szeretnék. Kéri a tagokat, hogy legyenek türellemmel és a győzelembe vezető hitben ajánlja javaslatát elfogadásra.

Az elnök szavazásra bocsátotta a kérdést. A szomorú pincérsereg egyhangulag elfogadta Barkóczy indítványát és lemondott a százalérendszer meghonosítása és a borraalórendszer eltörlése érdekében támasztott követeléseiről.

— Több tárgy nem lévén . . . — szökt az elnök s véget vetett a gyűlésnek. Az ég már pirosult a kelő naptól, mikor „ásszóaját” köszöntek egymásnak az éjszaka robotosai, a lumpok, a gorombák és a smucigok alázatos pezsögnyitogatói és a toronyóra ötöt kongatott, mikor az utolsó gummitalpas talpaló is eltűnt a söpörtelen utcáról.

Most készül a memorandum és mint értesülünk, a kávéosok és vendéglősök teljesíteni fogják a pincérek kívánságait.

— **A fővárosi gyermekek nyaraltatása.**

A népjóléti miniszter köriratot intézett minden törvényhatóság főispánjához a fővárosi tisztviselő- és munkásgyermek nyaraltatása ügyében. Köriratában utalt Budapest főpolgármesterének átíratára, amelyben felkérte a polgármestereket, hogy a nyaraltatási akciót a lehetőség szerint támogassák saját törvényhatóságuk területén. A népjóléti miniszter a maga részéről is mulhatatlanul szükségesnek tartja, hogy minél több fővárosi gyermek résztvehessen a nyaraltatási akcióban, mert az előző gazdasági évhez viszonyítva a városi lakosság helyzete lényegesen rosszabbodott. A külföldi nyaraltatási akciók visszafejlődtek és így a fővárosi gyermekek nyaraltatása a vidéki magyar társadalomra vár. A folyton fokozódó nyomor következtében elgyengült és kellő táplálás hiánya miatt betegségre hajlamos gyerekek megmentése — írja a miniszter — a falusi gazdaközönség áldozatkészségétől remélhető, ami nemcsak a gyermekek testi fejlődését mozditja elő, hanem a város és a falu közötti jó viszony megerősödésére is vezethet. A vidéki magyar társadalom áldozatkészségét igazolja, hogy az elmúlt nyár elején megindított akció 8000 gyermek nyaraltatását biztosította. Kéri a főispánt, hogy teljes erejével hasson oda, hogy a törvényhatósága területén élő nagybirtokosok és a nagyobb vagyonu polgárok középosztálybeli, a vidéki gazdák pedig munkásosztályhoz tartozó gyermekek nyaraltatását ingyenesen elvállalják. A főispán ezzel kapcsolatban felhívást intézett a város közönségéhez és kéri azokat, akik elvállalnak egy, vagy több gyermeket a nyári hónapokra, május 25-ig jelentkezzenek a főispáni hivatalban. A felvidéki menekültek önszegélyző irodája ezzel parallel szintén indított nyaraltatási akciót a felvidéki menekült gyermekek érdekében. Felkérték ők is a főispánt, hogy akciójukat karolja fel.

— **A Meteorológiai Intézet időprognózisa:** Egyelőre meleg idő várható, helyenkint zivataros esővel, később megélnkülő szelekkel. Hőstüllyedés valószínű.